

Per Stig Møllers tale om Danmark og den europæiske udfordring

Taler

Per Stig Møller
Udenrigsminister

Dato

21. august 2003

Sted

Eigtveds Pakhus, København

1 Lad mig indledningsvis takke Det Udenrigspolitiske Selskab for invitationen.

5

Danmark trådte ind i EU (det daværende EF) for 30 år siden. Både længe før det og hele tiden siden hen har den danske debat været livlig og delt i spørgsmålet om Danmark i Europa. Hvilken del af Europa hørte vi til? Norden? Det forsøgte vi forgæves. EFTA? Der stod vi, indtil England ikke stod der længere.

10 Så blev vi hæsløbende EF-medlemmer, men selv nu hvor Europa er helet med udvidelsen, vil nogle stadig gerne ud.

15

Under hele forløbet er det europæiske samarbejde blevet anskuet som en udfordring for Danmark. Der er tre spørgsmål, der bør stilles og besvares under denne overskrift - Danmark og den europæiske udfordring:

20

For det første spørgsmålet om den vedvarende danske modstand mod EU. Hvad skyldes modstanden? Hvilke modstanderargumenter har været brugt i
25 gennem tiden, og hvorfor er de, ofte med god grund, forsvundet igen?

30

Det forekommer mig, at vores modstand i høj grad skyldes vores historiske arv. Det er Dalgas' gamle mundheld efter 1864 om, at hvad 'udad tabes skal indad vindes' der har gjort sig gældende. Verden syd for Danmark er blevet opfattet som en eksistentiel trussel, vi krøb i skjul imod. Den ville os intet godt og selv i 1972 blev den kaldt "den babyloniske skøge", hvormed mentes Rom-unionen.

35

40 Der er dog opblødning i den danske modstand. SF er gået fra gold modstand til sundere skepsis og delvis kritisk tilslutning. Mange modstanderargumenter er fra afstemning til afstemning faldet fra i debatten efter at være blevet konfronteret med de resultater og den drivkraft EU-samarbejdet har. Skræmmebillederne er blevet slået i stykker af virkeligheden. Mange, som var imod i 1972 blev siden tilhængere, ikke mindst i Socialdemokratiet. Og mange, som var imod i 1986, priste sig efter 1993 lykkelige for, at de tabte. Ikke mindst i Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre.

45

50

Det andet spørgsmål er, hvorfor det europæiske samarbejde er en nødvendighed for Danmark.

55

Det står klart, at mængden af udfordringer, som vi kun kan løse i fællesskab med vore europæiske naboer, er vokset. Det samme er erkendelsen af, at et tæt og forpligtende europæisk samarbejde ikke bare er ønskeligt – men ligefrem tvingende nødvendigt. Europæisk samarbejde gør Danmark til en mere tryk og stærk nationalstat. Verden syd for blev ikke en trussel, men en forsikring via EU, der er løsningen på de udfordringer, som globaliseringen stiller. Gennem EU opnår vi indflydelse både i og udenfor Europa, som langt overgår, hvad vores størrelse ellers tilsiger. Vi behøver ikke længere frygte verden, men kan gå frygtløse ind i den.

60

70

Som det tredje vendes blikket nu mod fremtidens Europa og den kommende forfatningstraktat. Når forhandlingerne herom er færdige, skal danskerne igen til stemmeurnerne. Så skal vi endnu engang have en debat om Danmarks tilhørsforhold til Europa. Og denne gang er der ingen mulighed for undtagelser, for hvad skulle vi undtages fra? Det er således for eller imod det nye Europa, som vi var så stolte af at skabe i København den 13. december 2002.

80

Det er min forhåbning, at vi derfor i stedet får en mere nuanceret debat om EU – hinsides de simple 'ja' og 'nej' tilhørsforhold. Nu hvor ingen vel for alvor længere tror, at der er et alternativ for Danmark uden for EU?

85

Den danske Europadebat har altid befundet sig i et spændingsfelt mellem indgroet skepsis overfor det udenlandske på den ene side og pragmatisk erkendelse af det, man kan kalde 'nødvendigheden af det europæiske samarbejde' på den anden.

95

"Danmark er et lille land som trues af Europa" – sådan beskriver Uffe Østergaard danskernes opfattelse af Danmark i Europa. Lad mig blive lidt ved den danske selvforståelse og mistroen overfor det europæiske samarbejde. Hvorfra kommer egentlig denne skepsis overfor vores europæiske naboer, som har været så længe, og som vi har så svært ved at opgive?

105

Vi kender sagnet om Thyras vold til beskyttelse mod de germanske stammer, der

blev til i det 6. århundrede, og vi ved at Holger Danske vendte tilbage fra 'det fremmede' eller 'udlændigheden' for at standse det fransk-romerske rige ved denne vold. Vi ved, at Valdemar Sejrs blev narret af Ode Henrik af Sachsen, men til gengæld vog Niels Ebbesen den kullede Greve. Skepsis overfor det fremmede og udefrakommende går langt tilbage. Således ironiserer Holberg i Jean de France "Hvis endeligt der rejses må, det kan ej være andet. Lad rejsen kun til Elben gå, så arven bli'r i landet".

115

Kernen i den nyere danske selvforståelse og forbeholdet overfor det, som kommer syd fra grænsen, skal i vor tid først og fremmest findes i Danmarks historiske erfaringer i det 19. århundrede – tabet af Norge efter Napoleonskrigene, den nationalromantiske bevægelse, de nationalliberale, der førte os til nederlaget til Tyskland i 1864 og det deraf følgende tab af Slesvig-Holstein. Jo, engang vi herre var i hele Norden, bød over England, men igennem 300 års tabte krige blev Danmark svagt og reduceret fra et dobbeltmonarki med tyske og oversøiske besiddelser til den nuværende nationalstat, med en udpræget skepsis overfor de stormagter og den europæiske Realpolitik, som Danmark ikke havde set sig i stand til at hamle op med. Konsekvensen var, at vi vendte os sårede og skræmte indad. "Sønderskudt og lammet" kaldte Paludan-Müller Danmark, og Johannes V. Jensen kaldte sin generation "Sønner af de slagne".

135

Den nationale selvforståelse, som Grundtvig arbejdede på at indkode i danskeren, satte sig samtidig fast. Vi dyrkede vores lidenhed og det særligt danske – og vendte ryggen til verden. Der var med Grundtvig "lang højere bjerge" i verden omkring os, men "vi danemænd" tog dog til takke "med slette og grønhøj i nord" – og var egentlig overordentlig tilfredse med os selv og vores land, når det kom til stykket. Vi blev verdensmestre i beskedenhed.

145

Hvorfor hænger den særligt danske kærlighed til fædrelandet stadigvæk ofte sammen med en skepsis overfor et Europa, som har udviklet sig til ukendelighed siden 1864?

150

Nok blev vi igen invaderet sydfra i 1940, men vi blev befriet vestfra i 1945, ligesom vi blev reddet af England og Rusland i 1850. Vi står altså ikke overfor et fjendtligt, men i grunden et venligt Europa. Alligevel tager den danske skepsis udgangspunkt i en ”enten-eller præmis”. Enten Danmark eller EU. Sådan forholder det sig bare ikke i virkeligheden.

160

De der troede, at europæisk samarbejde ville føre til opløsning af nationalstaten tog fejl. Uanset Unionen vel ikke for alle er stendød, er nationalstaten stadig kerneenheden i det europæiske samarbejde. Det nationale er og forbliver det basale i det internationale. Samtidig viser den moderne verden, at der er noget nationalstaten er for lille til, men samtidig andet det europæiske fællesskab er for stort til. Derfor er national suverænitet nødt til at blive brugt aktivt. Passiv suverænitet over et landområde er ikke nok, for problemerne blæser ind over grænserne, uanset hvor fast disse ligger.

170

Vor tids lære er, at en befolkning netop på visse områder bedst udfolder sin suverænitet ved at dele den med andre lande. Det gælder ikke mindst de udfordringer, som globaliseringen afføder. EU er verdenshistoriens mest vellykkede eksempel herpå.

180

EU er derfor løsningen på problemerne og ikke problemet for løsningerne. Heldigvis har denne erkendelse indfundet sig hos de fleste danskere.

190 Modstanderne af EU har brugt skiftende argumenter. En del af disse har vist sig at være forkerte, og er forsvundet fra debatten.

195

Lad mig give et par slående eksempler: I 60'erne, under de første optagelsesforhandlinger, talte modstandere om det katolske Europa. Romtraktaten og pavestaten skulle angiveligt stå sammen i en uhellig alliance. Senere hen har jeg set anført, at EU-flaget med dets 12 stjerner skulle være lig med katolikkernes Marias strålekrans. At det også er Europarådets flag og har en helt anden symbolik glemmes. Det ville være svært at få nogen til at stemme nej til EU i dag med den begrundelse.

205

I 70'ernes debatter tog nogle modstandere afsæt i angsten for Tysklands ambitioner. En af datidens debattører udtalte, at vi var 'på vej ind i Neuropa med bind for øjnene'. Det har vist sig at være et ganske andet Europa – fredeligt og uden den frygtede tyske dominans – som danskerne åbner øjnene for anno 2003. For tyskerne ville, med Thomas Manns ord, gøre Tyskland europæisk og ikke Europa tysk.

215

Andre argumenter har fokuseret på 'det kapitalistiske Europa' som de riges klub. Udvidelserne, først med Grækenland, Spanien og Portugal, og nu med en række østeuropæiske lande, viser tværtimod, at det er en klub til forbedring af vilkårene for de dårligt stillede. Og EU viser jo hele tiden sin sociale solidaritet med sine strukturfonde og samhørighedsfonde, hvis formål er at forbedre forholdene for de forfordelte, så det næsten er for meget, som PH ville sige.

Det 'demokratiske underskud' har også stået for skud. EU har, som den første internationale organisation, i uhørt grad været med til at konsolidere og opbygge demokratier. Det kan ses i udvidelserne mod syd med de gryende demokratier i Spanien, Portugal og Grækenland. Og det ses af den stabiliserende rolle, EU har spillet i forhold til de nye medlemslande i Østeuropa. Situationen på Balkan i 90'erne viste os, at der ingen determinisme var i overgangen fra planøkonomi og diktatur til markedsøkonomi og demokrati, og nu gør landene på Balkan hvad de kan for at indhente begge dele for at blive medlemmer af EU.

Nordisk samarbejde er vedvarende blevet fremstillet som et alternativ til EU. Et enten-eller. Der er vist ingen mere, der forestiller sig det nordiske samarbejde som et reelt alternativ til vores europæiske engagement. I praksis forsvandt den ambition med skrinlægningen af Nordek. I debatten har ideen fået lov at overleve meget længere, selvom vi nu er 3 nordiske lande i EU.

245

Argumenterne har ændret sig, efterhånden som de viste sig ubegrundede. Men nye er vedvarende kommet til.

250

Derfor spørger jeg jer og mig selv: er mistroen der stadig i samme omfang? Er modstanden stærk og ubøjelig? Er danskerne anti-europæere? Og jeg svarer: "Nej, det tror jeg ikke". Der er skepsis – og det skal der være, ellers køber man jo alt ubeset. Kun skeptikeren kan forhindre overilelse og levere forbedringer. Sammen med denne skepsis er der dog en forståelse for nødvendigheden af at forholde sig aktivt til den europæiske udfordring. Til den internationale realitet, som omgiver Danmark.

260

Kun få kunne i dag for alvor forestille sig at stå udenfor et EU, som omfatter hele Europa. Selv Jens-Peter Bonde har for længst opgivet den ide. Han forsvarer nu med imponerende ildhu de gældende traktater mod de kommende
270 traktater. Der er ingen der holder så meget af gårsdagens traktater som EU-modstandere, uanset at verden ændrer sig, og EU ligeså. De vil altid tilbage til det foregående trin, som de dengang bestemt ikke ville op på. Når verden ændrer sig kan vi imidlertid ikke bare henvise til, hvordan vi samarbejdede i går. Vi er nødt til at se på, om vi kan samarbejde bedre i morgen. Det er EU's
275 dynamiske natur. Vi lærer af erfaringer og indretter os derefter. Nogle gode eksempler herpå er samarbejdet om retlige og indre anliggender og den fælles udenrigspolitik.

I befolkningen er viljen til at søge europæiske løsninger voksende. Ikke mindst i forbindelse med udvidelsen har danskerne vist en åbenhed og solidaritet, og en villighed til at betale hertil, som ligger langt over EU-gennemsnittet. Der er nu
285 også tale om en så beskeden pris som 100 kr. pr. dansker. Befolkningens opbakning til udvidelsen afspejlede sig også i Folketingets behandling af tiltrædelsesloven om udvidelsen. Der blev stemt for langs hele det politiske spektrum fra Venstre til Enhedslisten. Selv Dansk Folkeparti undlod at stemme imod.

Det viser, at der også er grøde i de politiske partier. Debatten har for længe siden
295 ændret sig fra "om" til "hvordan". Jeg noterer mig med glæde SF's nye udmeldinger om, at EU er det eneste effektive svar på de udfordringer, som globaliseringen stiller os overfor i det 21. århundrede. Og selv Enhedslistens Keld Albrechtsen har givet sig af med tanker i den retning.

Der har rigtignok været modstand i Danmark mod Europa igennem tredivede år.
305 Men den har ændret karakter og omfang. Modstanden har forandret sig til
skepsis, og skepsis kan føre til kritisk tilslutning. Uigennemtænkt modstand er
ufrugtbar, men skepsis og kritisk tilslutning er sundt. Dermed forhindrer man
at blive løbet over ende af udviklingen og sikrer sig indflydelse på den. Det er en
god, konservativ egenskab. Men skepsis må ikke føre til handlingslammelse og
310 passivitet, så bliver det til negativitet og så er vi tilbage i den gølge modstand.
Skepsis må føre til forbedringer og forandringer, ikke forsteninger.

315

Lad mig herefter stille det andet spørgsmål, som jeg indledningsvis nævnte:
Hvorfor er EU en nødvendighed for Danmark?

320

Danmark står overfor store udfordringer i det 21. århundrede. Nogle af dem,
som optager danskerne mest, er sikring af velfærdsstaten med den store
demografiske udfordring, immigration, terrorisme, kriminalitet, og
325 international fred og stabilitet. For slet ikke at tale om klima og miljø.

330 Eksempelvis kan den demografiske udvikling få alvorlige konsekvenser for
Europa. En rapport fra det franske institut for internationale relationer (IFRI)
konkluderer, at hvis Europa ikke allerede nu forholder sig til problemerne,
risikerer Europa i 2020 ikke bare at blive udkonkurreret af Kina og USA, men
også at være i direkte tilbagegang - handelsmæssigt og vækstmæssigt - og dermed
335 få vanskeligt ved at bevare sine velfærdssamfund. Det påpegede vi i Det
Konservative Folkeparti i vores handlingsprogram "Nye tider - nye tanker" i
1997 og vi anbefalede en række løsninger, som Bendt Bendtsen utrætteligt
fastholder, for at vi ikke skal sende regningen til barnekammeret. De bedste
løsninger må gennemføres i fællesskab i Europa.

340

345 EU er ikke en del af det foruroligende internationale problemkompleks uden
for Danmarks grænser. Det er tværtimod vores mest effektive instrument
overfor de problemer og store vanskeligheder, vi står over for i Danmark, som
en del af Europa, og som en del af en globaliseret verden.

350

Nationalstaten kan ikke løfte de store internationale problemer alene. Det
gælder for store stater som Tyskland og Storbritannien såvel som for Danmark.
355 Vi må erkende, at nationalstaten også får stadigt sværere ved at løse traditionelle
nationale problemer helt alene. Indvandring, kriminalitet og miljø er opgaver,
som ikke udelukkende kan løses nationalt. Det kan kun lykkes at skabe
resultater nationalt, hvis vi samtidigt samarbejder tæt inden for EU.

360

Det betyder ikke, at nationalstaten forsvinder, sådan som det har været
annonceret gang på gang i de sidste mange år. Uden den er der ikke noget EU.
365 Udvidelsen styrker også nationalstaternes Europa. Ingen kan vel forestille sig, at
de lande, som tidligere så deres frihed kvalt bag Jerntæppet, nu vil opgive deres
genvundne nationale frihed?

370

Lad mig nu rette blikket mod regeringskonferencen og den kommende
forfatningstraktat. Den er en følge af udvidelsen og skal sikre at EU-25 kan
fungere og træffe beslutninger.

375

Konventets arbejde med en forfatningstraktat for Europa er afsluttet og snart

begynder regeringskonferencen. Det traktatudkast, som foreligger, er et godt resultat. Det var Konventets opgave at styrke borgernes, parlamenternes og medlemsstaternes rettigheder. Samtidig skulle EU gøres mere effektivt og åbent. Man må sige, at det er lykkedes over al forventning.

385

I traktatudkastet gøres det klart, at Unionen bygger på sine medlemsstater.

390 Unionen har kun de beføjelser, som medlemsstaterne tillægger den. Grundlaget for Unionen er som hidtil de traktater, som medlemsstaterne indgår med enstemmighed og ratificerer i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige bestemmelser.

395

Forfatningstraktaten erstatter ikke den danske grundlov. Tværtimod. Det er nationalstaterne, der bestemmer, hvad EU kan beskæftige sig med. Det er staterne og deres forfatninger, der er grundlaget for EU. Ikke omvendt. Derfor er det lodret forkert, når bl.a. Dansk Folkeparti og Torben Lund vil have os til at tro, at Konventet med en forfatning og en valgt formand for DER lader EU tage det endegyldige skridt mod en forbundsstat. Sådan forholder det sig ikke.

405

Med den nye EU-traktat bliver samarbejdet enklere og lettere at forstå. Den nye traktat giver et langt bedre overblik over, hvilke opgaver EU tager sig af, og hvor store beføjelser EU har på forskellige områder. De nationale parlamenter sikrer i den forbindelse, at nærhedsprincippet overholdes. Hvis 1/3 af de nationale parlamenter finder, at et forslag til lovgivning er i strid med nærhedsprincippet, kan de bremse forslaget. Man har hermed fået en nødbremse, som stopper toget så man kan revurdere forslaget.

415

420 Sidst, men ikke mindst, giver forfatningstraktaten en bedre beskyttelse af borgernes rettigheder. Allerede i fjerde artikel fastslås, at forskelsbehandling udøvet på grundlag af nationalitet er forbudt. At beskytte borgerne og virksomhederne mod forskelsbehandling, når de vil arbejde eller afsætte deres varer i andre EU-lande, har altid været et grundlæggende formål for EU.

425

På dette område, som på andre, har Danmark som en mindre medlemsstat en klar interesse i, at EU kan løse sin opgave på effektiv vis med flest mulige flertalsafgørelser og retligt forpligtende regler. Kun på den måde kan vi skaffe gode markedsbetingelser for vores virksomheder, fremme bæredygtig global udvikling og fremtidssikre velfærdsstatens økonomiske fundament. Gennem EU opnår vi en indflydelse på vores omverden, som langt overgår, hvad vores størrelse ellers berettiger til. Og gennem enighed i Europa opnår EU endelig den indflydelse i verden, som Europas størrelse berettiger til og egentligt kræver af os. Europa må påtage sig mere selv og agere mere ansvarligt i verden, men dette forudsætter en forbedring af den udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutningsproces, som der lægges op til i traktatudkastet.

440

Det er et område som regeringen er glad for bliver styrket i fremtiden. Udenrigspolitisk er EU mere end summen af de enkelte medlemsstater. Med sin omfattende tilstedeværelse, sine værdier, og med sine mange medlemsstater, har EU den tyngde og diversitet, der kan påvirke den omkringliggende verden. Ikke som konkurrent til de samarbejdsstrukturer vi allerede har, men som et nødvendigt supplement. Det skal ikke ske på bekostning af samarbejdet over Atlanten, men som en styrkelse heraf. Den seneste tids begivenheder har med al tydelighed vist, at en sådan styrkelse og et sådant fællesskab er bydende nødvendigt. USA "can't go it alone". Vi må gå ind og løse verdens problemer sammen. Det kan ske i EU/USA-samarbejdet og gennem NATO som nu i Afghanistan. Derfor må vi have et stærkt Europa ved siden af et stærkt USA. I fællesskab kan vi præge den nødvendige internationale retsorden, som skal sikre global fred og fremgang. Her gælder sandelig Grundtvigs opfordring til manden og kvinden: "Virk i fællig med, men forskellig".

EU har stået sammen om at bekæmpe den menneskefjendske og grænseoverskridende terror. Vi har forbedret politisamarbejdet, øget kampen mod finansiering af terror, støttet vores partnere i den tredje verden med midler til bekæmpelse af terror og fortalt dem at kampen mod terror er en vigtig forudsætning for vores samarbejde. EU har også stået sammen for at fremme den internationale retsorden. Vi var en hovedkraft bag oprettelsen af den internationale straffedomstol og pressede på for at de andre lande hurtigt godkendte domstolen, så den kunne begynde sit arbejde. Og vi har opfordret USA til at tilslutte sig denne domstol.

475

Også i kampen for bedre vilkår for udviklingslandene går EU forrest. Eksempler herpå er i WTO EU's reviderede landbrugspolitik og den forbedrede markedsadgang gennem "Everything but Arms"-initiativet. I Cancun må USA og EU give konstruktive og fremadrettede signaler om, at vi mener det alvorligt når vi taler om en fri og fair verdenshandel. I modsat fald vil den tredje verdens skepsis og modstand mod globaliseringen vokse – til skade for os alle. Det er nu vi må præge verden med den frihed og retfærdighed, vi ønsker – om nogle år kan det være for sent. I udviklingsøjemed gør EU derfor en stor indsats. EU er en global aktør, og arbejder også de steder hvor mediernes søgelys ikke er rettet eller hvor stater er i fare for at bryde sammen. F.eks. Afghanistan, hvor EU's opbakning til et frit og demokratisk styre hurtigt blev bakket op af finansiering. Eller i det fredsbevarende arbejde, hvor EU spiller en stigende selvstændig rolle, f.eks. på Balkan og nu også i Liberia.

490

På alle disse områder leverer EU en indsats i verden. Og vil i endnu højere grad kunne og skulle gøre det fremover med den nye forfatningstraktat. For ligesom Danmark ikke kunne hygge sig i smug, kan Europa heller ikke.

500

Konventet har kort sagt leveret et godt produkt, der forenkler EU's traktatgrundlag og fremhæver samarbejdets grundlæggende principper og værdier. For første gang er det endda sket i fuld offentlighed af en bredt sammensat gruppe med stort folkevalgt islæt. Der har været åbenhed hele vejen, så vi alle har kunnet være med og give vores mening tilkende undervejs. Snart går regeringskonferencen i gang. Udenrigsministrene begynder forberedelserne den 6. september, og det italienske formandskab stiler imod, at regeringerne allerede i december enes om det endelige slutresultat. Derefter kommer, i hvert fald i Danmark, en folkeafstemning.

510

For regeringen er den helt afgørende prioritet for regeringskonferencen at fastholde de danske forbehold. For at de kan videreføres i den nye traktat, med den rækkevidde de havde i 1993, skal der foretages visse konsekvensrettelser. Hvordan det i praksis lader sig gøre er vi i færd med at se på. Derefter vil vi se, om det overhovedet kan lade sig gøre juridisk såvel som politisk.

520

Fra formandskabets side er det hensigten at genåbne så få dele af Konventets forfatningstraktat på regeringskonferencen som muligt. Det er en holdning, som deles af flere af medlemslandene, heriblandt Danmark. Nogle steder vil der imidlertid være behov for at præcisere og uddybe Konventets tekst. Her vil vi deltage i forhandlingerne af de spørgsmål, som de øvrige medlemslande måtte bringe op.

530

Et af disse spørgsmål vil formentligt være stemmевægte ved beregning af kvalificeret flertal. I den debat vil vi arbejde for, at stemmereglerne bliver lettere at anvende og nemmere at forstå. Samtidig må hensynet til befolkningsstørrelse

535

og ligestilling mellem medlemslandene afbalanceres.

540

Et andet spørgsmål kan være præcisering af opgaverne for den nye EU-udenrigsminister eller udenrigsrepræsentant. Fra regeringens side ser vi gerne, at Konventets forslag om, at EU-udenrigsministeren på en gang er formand for det eksterne råd og vice-formand i Kommissionen modificeres. En løsning kan være, at han eller hun er observatør i Kommissionen og forankret i Rådet.

550

Endvidere er regeringen også rede til at drøfte formandskabsfunktionen i DER. Baseret på vores egne erfaringen fra formandskabet er den nuværende model, der baserer sig på roterende formandskaber, den bedste model når vi er 15. Men med 25 vil der være stemning for en fast formand over en periode, og til gengæld roterende nationale formandskaber eller gruppeformandskaber for de andre ministerråd, så EU skiftevis forankres i de forskellige medlemslande. Det drejer sig om at modernisere formandskabsfunktionen, så vi styrker effektiviteten og forbedrer kontinuiteten i formandskabernes arbejde.

560

Endelig vil jeg nævne forslaget om at etablere et Lovgivningsråd, der er ansvarlig for al Rådets lovgivning. En række lande er mod ideen, og den danske regering finder heller ikke, at det vil forenkle Rådets arbejde at udstyre det med en slags andetkammer.

570

Lad mig som afslutning kort opsummere:

Den kommende regeringskonference og afstemningen om dens resultat, forfatningstraktaten, vil medføre fornyet debat om EU. Det kan vi allerede se i forbindelse med diskussionen om hvorvidt vi med forfatningstraktaten bevæger os mod Europas Forenede Stater. Det er en væsentlig debat, som det er godt, vi får taget hul på. Lad mig slå fast, at regeringen ikke ønsker Europas Forenede Stater. Arbejdet i Konventet har ligeledes klart vist, at der hverken er politisk ønske om eller vilje til at gå denne vej. Der er ønske om at bevare EU's særegne karakter, som mere end en traditionel international organisation og mindre end en føderation. Dette ønske afspejles i Konventets forfatningstraktat. Konventets udkast til traktat gør os med andre ord på ingen måde til borgere i Europas Forenede Stater.

590

I Konventets udkast står nationalstaterne stærkere end nogensinde før. Arbejdsdelingen mellem EU og medlemsstaterne er blevet klargjort, så det nu er klart hvem der har beføjelserne på hvilke områder. De nationale parlamenters indflydelse er blevet styrket. De får f.eks. bedre og lettere adgang til information om Kommissionens forslag til lovgivning og adgang til at bremse forslag, der strider mod nærhedsprincippet. Europa-Parlamentet har fået mere magt. Ja, men mere magt til Europa-Parlamentet er ikke sket på bekostning af de nationale parlamenter. Der er ikke tale om et nul-sumsspil men et plus-sumsspil for demokratiet i EU.

600

EU-debatten har længe været kendetegnet ved modstand. Men skræmmebillederne er hver gang blevet slået i stykker af virkeligheden. Meget få ser realistisk en fremtid for Danmark udenfor EU. Og Danmark bliver en mere tryk og stærk nationalstat i EU.

610

Det er mit håb, at debatten op til afstemningen om forfatningstraktaten bliver

615 nuanceret. Vi skal bruge kræfterne på at debattere fordele og ulemper,
prioriteter for Danmark i Europa og hvordan vi finder de bedste løsninger for
fremtidens Europa og dermed også for Danmarks fremtid. Det er jo den, vi er
her for at sikre midt i en tumultarisk og uforudsigelig verden.

620

Tags

Det Konservative Folkeparti, EU, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/danmark-og-den-europaeiske-udfordring>

625

630

635

640

645

650